

ב' שבט תשע"ג
13 ינואר 2013

סיכום מזג האוויר 10-4 בינואר 2013

כללי

פרק של מזג אוויר סוער וממושך פקד את אזורנו מ-4 בינואר 2013 בשעות הערב ועד ה-10 בינואר בשעות הערב. באזורים רבים בארץ נמדדו למעלה מ-200 מ"מ גשם ומקומית אף קרוב ל-300 מ"מ. ביומיים האחרונים ירד שלג בהרי הצפון ובהרי המרכז ומעט שלג היה גם בנגב.

האירוע התאפיין ברוחות סוערות בעיקר ב-7 וב-9 בינואר, ובחלק מהאזורים נמדדו מהירויות מרביות של 65 עד 85 קמ"ש ומשבים בעוצמה של 100 קמ"ש ויותר. הרוחות החזקות והגשמים הרבים גרמו לנזקים כבדים.

יש לציין כי אירוע בסדר גודל כזה מבחינת כמויות הגשם מתקבל בממוצע אחת ל-10-15 שנים.

כמויות הגשם 10-4 בינואר 2013

בצפון הארץ ובמרכז נמדדו כמויות של 150-250 מ"מ ובמספר אזורים אף נמדדו קרוב ל-300 מ"מ. גשם משמעותי היה גם בעמק הירדן – בחלקו הצפוני נמדדו כ-130-150 מ"מ ובחלקו הדרומי למעלה מ-70 מ"מ. בדרום הארץ היו בשלב הראשון אובר וסופות אבק והגשם הגיע אל האזור רק ב-8 בינואר בשעות הערב. בצפון הנגב נמדדו מאז 40-70 מ"מ ובמרכז הנגב 25-40 מ"מ (טבלה 1 ומפה 1).

כמויות גשם כאלה במערכת גשם אחת רצופה של 6-7 ימים אינן שכיחות וב-50 השנים האחרונות התקבלו אירועים כאלה במספר קטן בלבד של שנים: בעונת 1994/5 (בעיקר במישור החוף), ב-1991/92 (אז היו כמה אירועים קיצוניים), ב-1968/69 (בעיקר בצפון הארץ) ובעונת 1964/65.

שלג

שלג רב ירד בחרמון במשך כל האירוע. בגולן ובגליל החל השלג בליל 8-9 בינואר והוא ירד בעיקר במהלך ה-9 בחודש. גובה השלג הגיע לכ-10 ס"מ בגליל העליון ובחלקים גדולים מהגולן. בצפון הגולן הגיע גובה השלג ל-20-25 ס"מ. בהרי המרכז החל השלג ב-9 בינואר בשעות הערב והוא נמשך לסירוגין עד ה-10 בינואר בשעות הצהריים. בהרי ירושלים ובגוש עציון הגיע גובה השלג ל-10-20 ס"מ והיו גם דיווחים על יותר מ-20 ס"מ. בהר הנגב ובאזור דימונה ושדה בוקר ירד מעט שלג ב-10 בינואר בשעות הבוקר המוקדמות. אירוע שלג כזה מתרחש אחת לכמה שנים, ולאחרונה היה בסוף ינואר 2008. מקרים נוספים ב-15 השנים האחרונות היו בפברואר 2003, ינואר 2000 וינואר 1998.

גשם מצטבר מתחילת העונה

בטבלה 1 מוצגות גם כמויות הגשם המצטברות מתחילת עונת הגשמים עד היום בהשוואה לממוצע הרב שנתי לתקופה המקבילה.

בצפון הארץ כמויות הגשם המצטברות מתחילת העונה מגיעות ל-180%-230% מהממוצע הרב שנתי לתקופה המקבילה ובמרכז הארץ ל-150%-200% מהממוצע. גם בנגב שהיה בגירעון עד לאחרונה כמויות הגשם המצטברות מגיעות ליותר מ-150% מהממוצע לתקופה המקבילה.

יש לציין כי כמויות מרשימות אלו מאפשרות להתייחס גם לממוצע הרב שנתי לעונה כולה (המוצג בעמודה השמאלית בטבלה): בחיפה הכמות עד כה מהווה 105% מהממוצע הרב שנתי לעונה כולה ובאיילת השחר 100%. באזור הצפון הכמויות מהוות 80%-95% מהכמות העונתית הכוללת (בהשוואה ל-40%-45% המתקבלים עד למועד זה בממוצע רב שנתי). במישור החוף הכמויות מהוות 70%-85% מהכמות העונתית (בהשוואה לכ-50% המתקבלים עד למועד זה בממוצע רב שנתי).

רוח

פרק הזמן שבין ה-6 בינואר בערב ל-7 בינואר בשעות הבוקר הצטיין ברוחות חזקות במיוחד. במקומות רבים, במיוחד לאורך החוף ובאזורים הגבוהים, הגיעה מהירות הרוח לערכים של 65 עד 85 קמ"ש עם משבים בעוצמה של יותר מ-100 קמ"ש.

במספר תחנות נמדדו הערכים הגבוהים ביותר מאז שנת 2000:

בירושלים – מרכז נמדדה מהירות מרבית של 66 קמ"ש ומשב מרבי בעוצמה של 111 קמ"ש. (השיאים הקודמים לתקופה זו: מהירות של 60 קמ"ש ומשב של 96 קמ"ש נמדדו בינואר 2000).

באוניברסיטה בחיפה נמדדה מהירות מרבית של 85 קמ"ש, שניה בעוצמתה רק לזו שנמדדה בפברואר 2012 (88 קמ"ש), ודומה לזו שנמדדה בדצמבר 2010 ובפברואר 2006, אך המשב המרבי שנמדד באירוע הנוכחי – 124 קמ"ש הוא הגבוה ביותר מאז שנת 2000 (משבים בעוצמה של 115 עד 120 קמ"ש נמדדו באירועים שהוזכרו לעיל). ערך זה הוא גם הגבוה ביותר עד כה באירוע הנוכחי מבין כל התחנות.

לא בכל התחנות נשברו שיאים. ככלל, עוצמת הרוחות באירוע עד כה היא מהחזקות שנמדדו מאז תחילת העשור הקודם. היו מספר אירועים נוספים בהם נשבו רוחות בעוצמה דומה או קרובה לזו שבאירוע הנוכחי. לדוגמת אלו שבינואר 2000, בפברואר 2001, בדצמבר 2002, בינואר 2004, בפברואר 2006, בינואר 2008 ובדצמבר 2010.

גם ב-8 וב-9 בחודש נשבו רוחות חזקות מאד. באזור מישור החוף המרכזי והדרומי נמדדו בימים אלה, בחלק מהתחנות, ערכים דומים לאלו של בוקר ה-7 בחודש או אף גבוהים יותר.

טבלה 1: כמויות הגשם מתחילת העונה עד עתה בהשוואה לממוצע

תחנה	כמות הגשם (מ"מ) ב-10/01/13-4	כמות מצטברת מתחילת העונה עד 10/01/13	ממוצע רב שנתי לתקופה המקבילה	% מהממוצע* לתקופה המקבילה	ממוצע רב שנתי* לעונה כולה
נהריה	134	555	280	198%	605
חיפה - נמל	160	566	267	212%	539
עין השופט	206	573	304	188%	665
גלעד	274	541	300	180%	649
עין החורש	212	504	283	178%	576
כפר הס	233	528	286	185%	609
תל אביב - קרית שאול	163	406	278	146%	583
בית דגן	221	482	251	192%	524
חפץ חיים	216	456	246	185%	535
נגבה	107	349	229	152%	492
אילון (גליל מערבי)	187	687	359	191%	802
מרום גולן - פיכמן	269	733	311	236%	832
גמלא	181	478	233	205%	578
כפר גלעדי	231	603	317	190%	768
הר כנען	240	644	289	223%	671
חרשים	237	740	408	181%	959
דיר חנא	194	543	253	215%	590
מרחביה	171	359	208	173%	466
כפר בלום	146	456	213	214%	500
איילת השחר	184	457	194	236%	456
צמח	154	336	162	207%	382
שדה אליהו	140	253	119	213%	281
קדומים	227	445	270	165%	650
ירושלים	230	387	203	191%	537
בית ג'ימל	177	322	206	156%	509
ראש צורים	166	310	223	139%	561
באר שבע	75	132	74	178%	195
שדה בוקר	41	54	32	169%	93
אילת	1	27	12	225%	22

* הממוצע הרב שנתי מתייחס לשנים 1981-2010 למעט חרשים הפועלת מאז 1983, גמלא הפועלת מאז 1991 וקדומים הפועלת מאז 2003 שממוצעיהן מותאמים לשנים 1981-2010

מפה 1: כמות הגשם (מ"מ) ב-4-10 בינואר 2013

